

Kuva CC-BY Christopher Dombres / Flickr

Immateriaalioikeus - kuolemanvakava asia

Arto Lampila
Puoluesihteeri

Piraattipuolue on ainoa poliittinen puolue joka on ottanut immateriaalioikeudet yhdeksi keskeisistä poliittisista teemoistaan. Aina silloin tällöin tätä ratkaisua kuulee moittittavan siitä että "ei se ole niin tärkeää". Tärkeää olisi puhua sotesta, työpaikoista, maahanmuutosta turvallisuuspolitiikasta tai vaikka euron tulevaisuudesta.

Immateriaalioikeuksissa on kyse paljon suuremmista asioista kuin vain satunnaisesta piratismista. Suhtautuminen immateriaalioikeuksiin ratkaisee kehityssuunnan

digitaalisissa palveluissa, omistusoikeuden tulevaisuudessa sekä välillisesti myös oikeudessa yksityisytyteen.

Bisnestä ja työpaikkoja

Immateriaalioikeudet ovat keskeisessä asemassa uusien palveluiden ja sitä myöten uusien työpaikkojen syntymisessä. Jopa siinä määrin että esimerkiksi teknologiapuolella ns. patenttitorlli on ajoittain ongelma. Patenttitorlli on toimija, joka hankkii haltuunsa laajan kokoelman erilaisia patenteja ilman aikomustakaan jatkokehittää keksintöjä tai rakentaa tuotteita patenttien pohjalta. Tavoitteena on

parhaassa tapauksessa tienata rahaa myymällä patenttiin liittyviä oikeuksia. Pahimmassa tapauksessa torlli rajoittaa teknologian kehittämistä tai etsii tuottoisia oikeusjuttuja.

Esimerkkinä pienimmästä päästä voidaan pitää kotimaista, 2008 perustettua ja 2013 lakkautettua Bookabooka Oy:tä. Yritys tuotti kirjanvuokrauspalvelua, jossa palvelun käyttäjät pystyivät vuokraamaan omistamiaan kirjoja toisilleen. Erityisen suosittu palvelu oli esimerkiksi edullisempia

▼ Puhutaan oikeasti elämästä ja kuolemasta.

kurssikirjoja etsivien keskuudessa. Palvelu kaatui Tekijänoikeuksien tiedotus- ja valvontakeskuksen TTVK ry:n vastustukseen. Samaan aikaan Atlantin toisella puolella chegg.com kasvoi hyvin vastaavalla konseptilla yli 300 henkilöä työllistäväksi menestystarinaksi.

Kuolemanvakava asia

Lääkepatentit nostavat lääkkeiden hintoja, jolloin puhutaan oikeasti elämästä ja kuolemasta. Monia tappavia tauteja pystyttäisiin hoitamaan tehokkaammin, jos vain lääkkeitä olisi saatavilla.

Patentit ovat myös tärkeä kysymys nälänhädän ratkaisussa ja ehkäisyssä. Parhaimmillaan patentoidut gmo-tuotteet voivat pelastaa ihmishenkiä ja vähentää ruoantuotannon aiheuttamaa

ympäristökuormistusta. Jos patenttilainsäädäntöä ei korjata, gmo-tuotteet voivat olla myös uhka monien maiden paikallisille maanviljelijöille.

Omistatko autosi?

Tekijänoikeudet ja patentit vaikuttavat tulevaisuudessa entistä voimakkaammin siihen, mitä voit omistaa ja miten. Kysymys ei koske pelkästään tietokoneita: kuka omistaa jatkossa vaikkapa autosi?

Uudet autot ovat enemmän tai vähemmän tietokoneita ja niiden toiminta perustuu yhä enemmän toimintaa ohjaaviin ohjelmistoihin. Merkittävä autoalan toimija General Motors on sitä mieltä, että uusia

W Kuka omistaa jatkossa vaikkapa autosi?

autoja ei varsinaisesti enää omisteta – niihin vain ostetaan käyttöoikeus. Yhdysvalloissa keskustellaan jo, voiko autonvalmistaja yksipuolisesti päättää mihin huoltamoon saat viedä autosi.

Immateriaalioikeudet

Immateriaalioikeuksilla tarkoitetaan erilaisia omistusoikeutta tai sopimusoikeutta sivuavia oikeuksia. Näitä ovat mm.

- tekijänoikeus
- patenttioikeus
- hyödyllisyysmallioikeus
- mallioikeus
- tavaramerkkioikeus
- toiminimioikeus
- integroitujen piirien suoja
- kasvinjalostajan oikeus

Perustulo pelastaa paikallisesti sopijat

Miika Hämynen
Piirin puheenjohtaja

Mielipidekirjoitus, julkaistu Keski-suomalaisessa 21.10.2015.

Tällä hetkellä hallitus on valmis tekemään nopeita ja radikaalejakin ratkaisuja kilpailukyvyn parantamisen nimissä. Harmi vaan, että toistaiseksi ehdotukset ovat kovasti miellyttäneet etenkin työnantaja-puolta. Palkansaajien hiuksia harmaannutti viimeksi paikallinen sopiminen työpaikoilla. Tämän epäillään antavan etua vain työnantajille, jotka pahimmassa tapauksessa voisivat lähteä

W Voiko työnhakija kieltäytyä vastaanottamasta alihinnoiteltua työtä?

polkemaan palkkoja alas vauhdikkaasti.

Isoksi haasteeksi muodostunee nykyinen työttömyysturvainsäädäntö. Miten toimitaan tilanteessa, jossa paikallisesti sovitun työsuhteen ehdot ovat sellaiset, joilla työntekijä ei voi missään nimessä tulla toimeen? Voiko työnhakija kieltäytyä vastaanottamasta tällaista työtä ilman seuraamuksia? Karenssin ja siitä seuraavan toimeentulotuen leikkauksen kautta jo muutenkin huonosti toimeentuleva pitkäaikaistyötön saattaa tipahtaa entistä syvempään velka-kuoppaan.

Työntekijän oikeudet voidaan kuitenkin varmistaa samalla kun annetaan mahdollisuus sopia

työsuhteen ehdoista paikallisesti. Ratkaisuna on vastikkeeton perustulo. Perustulon avulla työntekijän ei tarvitse alihinnoitella itseään, kun hän voi kieltäytyä törkeimmistä tarjouksista ilman pelkoa toimeentulon menettämisestä. Vastikkeettomalla perustulolla voidaan myös keventää työttömyysturvan käsittelyyn nykyisellään tarvittavaa byrokratiata ja hallintoa.

Odotan mielenkiinnolla hallituksen perustulokokeilun yksityiskohtia. Valitettavasti päivä päivältä pelkään yhä enemmän, että toteutettava malli ei helpota byrokratiassa ja toimeentuloloukuissa. Vain vastikkeeton malli antaa voimaa työntekijälle ja säästää hallintokuluissa.

Piraattijahtia taiteen nimissä

Jonna Purojärvi
Piraattinuorten puheenjohtaja

Taiteeksi määritellään 1970 julkaistun nykysuomen sanakirjan mukaan "ne toiminnot ja tuotteet, joilla ihminen aisteilla havaittavin keinoin koettaa herättää toisissa itse kokemiaan tunnevaikutuksia". Parhaimmillaan taide onkin hyvin henkilökohtaista ja paljastavaa, suorastaan alastomaksi tekijän sekä sen yleisön riisuvaa. Kevyttä ironiaa onkin havaittavissa niissä keinoissa, joilla piratismia taiteentekijöiden nimissä pyritään kitkeä.

Siirtymä puhtaasta materiaalisesta tai fyysisestä läsnäolosta tarvitsevaan taiteesta digitaalisesti havaittavaan ja saatavaan muotoon on tapahtunut melko yhtäkkiä. Vanhat tavat puolustaa tekijöiden oikeuksia eivät enää päde digitaalisessa ympäristössä. Tilanteesta on mahdotonta palata vanhaan, jossa vain levittäjä itse voisi hallinnoida pääasiallista materiaalin levitystä. Ulkopuolisten, toistaiseksi laittomiksi luettujen, materiaalien levit-

täjien ja lataajien jahtaaminen ei kuitenkaan suojele tekijöiden oikeuksia.

Mitä oikeuksia tekijällä tulisi olla? Painavin asia lienee oikeus elantoon työn kautta. Piratismijahdin hinnasta ei useinkaan ole puhetta, vaikka siitä ehkä sietäisi jo taiteentekijöiden itsensäkin kiinnostuvan. Valvontamekanismit ja oikeudenkäynnit vaativat resursseja, joiden myötä takaisinpäin saadaan melko lailla vain köyhempien kuluttajien roposia. Nämä korvauksetkaan eivät luonnollisesti mene edes sille henkilölle, jonka sieluntuotoksia on laittomasti ladattu tai levitetty. Oikeuksista huolehtiva järjestö ne tietenkin saa.

Jotta mahdollisimman moni levittäjä ja lataaja saataisiin kiinni, se vaatisi mittavia yksityisyyttä rikkovia valvontajärjestelmiä. Kuin varmuuden vuoksi teatteriyleisö riisuttaisiin alasti, koska jollain saattaisi olla puhelimesta nauhoitus päällä. Surullista on, että siihenkin tässä maassa suostuttaisiin syvään uponneen uskomuksen

pohjalta: "Jos ei ole mitään salattavaa, ei ole mitään pelättävää".

Meidän pitäisi riemuita yhteiskuntamme etenemisestä niin pitkälle, että käytämme aikaamme tyydyttääksemme, vanhakantaisesti ilmaistuna, sielullisia tarpeita. Sen ihminen tekee, kuten ruoankin kanssa, vaikka ottamalla, jos ei muuten saa. On keksittäviä tapoja, joilla ihmiset saavat sielunnälkäänsä ravituksi, samalla kun tekijä saa vatsansa täyteen. Nykyiset tekijänoikeusjärjestöjen toimintatavat eivät auta kumpakaan.

Ajojahdin on loputtava.

Kuva CC-BY-SA Philip Serracino Ingloft / Wikimedia Commons

Piraattijahti jatkuu, muistetaanko perusoikeudet

Otsikoissa pyörivät nyt tekijänoikeusjärjestöjen lähettämät, joidenkin kiristyskirjeiksikin nimeämät rahankeruukirjeet: lataisit sisältöämme – maksa siis, tai kärsi seuraukset.

Tekijänoikeuksien haltijalla on markkinaoikeuden päätöksellä oikeus saada palveluntarjoajalta tietyn verkon käyttäjän henkilötiedot, jos esittää todisteet laittomasta tiedostonjakamisesta.

On kuitenkin kyseenalaista,

aiheuttaako laitton jakaminen todella niin suuria vahinkoja mediayhtiöille, että niillä tulisi olla tämä oikeus. Kirjeitä on lähetetty epähuomiossa täysin syyttömille henkilöille. Maailmalla on ollut tapauksia, joissa on väitetty jopa tulostimen ladanneen laittomasti.

Moni saattaa peloissaan kuitenkin maksaa vaaditun summan, kun ei usko pystyvänsä oikeudessa todistamaan itseään syyttömäksi! Tämä jos mikä on oikeusvaltiossa absurdia.

Piraattipuolueen näkökulmasta eikaupallisen tiedostonjakamisen tulisi olla laillista.

Tekijänoikeuden suoja-aikaa tulisi lyhentää siten, että se kannustaa luomaan uutta ja hyödyntämään olemassaolevaa kulttuuria entistä enemmän.

kiristyskirje.fi

usvi.puheenvuoro.uusisuomi.fi/194786-kiristyskirjeiden-uudet-tulemiset

Mitkä ihmeen piraatit?

Piraattipuolue

Piraattipuolue on Suomen ainoa tietoyhteiskuntapuolue. Poliittikkamme lähtökohtana ovat yksilönvapaus ja yhdenvertaisuus.

Puolustamme sananvapautta, yksityisyyden suojausta, viestintäsalaisuutta ja oikeusturvan toteutumista. Edistämme tiedon vapaata liikkuvuutta ja vaadimme laajempaa avoimuutta viranomais toimintaan. Kannatamme perustuloa ja haluamme vähentää byrokratiaa ja viranomaiskontrollia.

piraattipuolue.fi

Keski-Suomen Piraatit

Tätä lehteä julkaisee paikallinen piiriyhdistys. Edesautamme puolueen tavoitteita Keski-Suomen vaalipiirissä.

Kokoonnumme pääsääntöisesti joka keskiviikko tapaamisiin Jyväskylässä. Pyrimme järjestämään toimintaa myös muualla Keski-Suomessa ja lisäämään puolueen näkyvyyttä alueen tapahtumissa.

facebook.com/kspiraatit
keski-suomi.piraattipuolue.fi

Piraattinuoret

Piraattinuoret on piraattipuolueen nuorisjärjestö, joka on tarkoitettu kaikille alle 30-vuotiaille piraattipuolueen toiminnasta kiinnostuneille. Poliittisen kansalaistoiminnan lisäksi tapaamme liikunnan, kulttuurin ja hauskanpidon merkeissä.

pinu.fi

Tule mukaan!

Seuraa kalenteria ja liity puolueeseen tai sen jäsenjärjestöihin:

piraattipuolue.fi/kalenteri
olepiraatti.fi

Mimi & Eunice

CC-BY-SA Nina Paley, suomennos Miika Hämynen

mimiandeunice.com

